

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2013. évi december hó 10. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság a lopás büntette és más bűncselekmények miatt **I.rendű vádlott és 3 társa** ellen indult büntetőügyben a Zalaegerszegi Törvényszék 3.B.22/2012/53. számú ítéletét az alábbiak szerint változtatja meg:

- I.r. és III.r. vádlott vagyon elleni cselekményeit lopás büntettének minősíti (1978. évi IV. törvény 316.§ (1), (2) bekezdés d) pont, (7) bekezdés b) pont);
- II.r. vádlott vagyon elleni cselekményét lopás büntettének minősíti (Btk.370.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés bc) pont, (6) bekezdés b) pont);
- I.r., II.r. és III.r. vádlottak esetében a halmazati büntetésre utalást mellőzi; megállapítja, hogy II.r. vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra;
- a **magánfél1**nek megítélt polgári jogi igény összegét 46.679.622 (negyvenhatmillió-hatszázhetvenkilencezer- hatszázhuszonkettő) forintban állapítja meg;
- egyetemlegesen kötelezi I.r, II.r., valamint III.r. vádlottakat további 1.730 (ezerhétyszázharminc) forint illeték megfizetésére;
- I.r, II.r.,III.r. vádlottakat egyetemlegesen terhelő bűnügyi költség összegét 139.080 (százharminckilencezer-nyolcvan) forintra csökkenti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az I.r. vádlott vonatkozásában a 2013. év szeptember hó 24. napjától 2013. év október hó 8. napjáig, II.r. és III.r. vádlottak vonatkozásában a 2013. év március hó 1. napjától a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe továbbmenően beszámítja.

Felhívja az elsőfokú bíróságot I.r. vádlott vonatkozásában az összbüntetési eljárás iránti intézkedés megtételére.

Indokolás

A Zalaegerszegi Törvényszék I.r., II.r., valamint III.r. vádlott bűnösségét 2 rendbeli társtettesként elkövetett lopás büntetében (Btk.316.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés d) pont, (7) bekezdés b) pont, valamint Btk.316.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés d) pont, (6) bekezdés b) pont) állapította meg.

Ezért I.r. vádlottat miatt mint különös visszaesőt halmazati büntetésül 7 év 6 hónap börtönbüntetésre és 7 év közügyektől eltiltása;

II.r. vádlottat halmazati büntetésül 5 év börtönre és 5 év közügyektől eltiltásra;

III.r. vádlottat halmazati büntetésül mint különös visszaesőt 7 év 6 hónap börtönbüntetésre és 7 év közügyektől eltiltásra ítélte.

IV.r. vádlottat sikkasztás büntette (Btk.317.§ (1) bekezdés, (6) bekezdés a) pont), valamint csalás büntetnének kísérlete (Btk.318.§ (1) bekezdés, (6) bekezdés a) pont) miatt halmazati büntetésül 2 év börtönbüntetésre ítélte, amelynek végrehajtását 5 évi próbaidőre felfüggesztette. A IV.r. vádlottal szemben 21.392.938 forint összegben vagyonek Kobzást rendelt el.

Az elsőfokú bíróság rendelkezett a bűnjelekről; a lefoglalt arany ékszereket a "kft1 részére, a lefoglalt 51.940.500 forintot, 32.300 eurót és 21.425 angol fontot lefoglalásának megszüntetése mellett IV.r. vádlott részére kiadni rendelte.

Határozott a magánfelek polgári jogi igényéről; kártérítés címén egyetemlegesen kötelezte I.r., II.r., valamint III.r. vádlottakat a "kft1 magánfél részére 58.286.700 forint, illetve a magánfél2 részére 287.604 forint megfizetésére, valamint 150.000 forint illeték viselésére. A IV.r. vádlottat kártérítés címén magánfél1 részére 49.909.800 forint, valamint a kamatok megfizetésére és 150.000 forint illeték viselésére kötelezte. A IV.r. vádlottnak kiadandó pénzösszeget a vele szemben megállapított vagyonek Kobzás, bűnügyi költség és polgári jogi igény biztosítására visszatartani rendelte. A III.r. vádlott vagyontárgyaira elrendelt zár alá vétel feloldásának feltételeiről is határozott, végül kötelezte a vádlottakat a bűnügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész a IV.r. vádlott terhére, a büntetés súlyosbítása iránt élt jogorvoslati kérelemmel, amelyet a Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában és a nyilvános ülésen jelen lévő képviselője útján is fenntartott. Ezen túlmenően a fellebbviteli főügyészség átiratában bizonyítás lefolytatására, az elkövetési érték meghatározása érdekében ékszerész szakértő kirendelésére, ennek elutasítását követően IV.r. vádlott büntetésének súlyosbítására, I.r., II.r. és III.r. vádlott vagyon elleni cselekményeinek egy rendbeliként történő minősítésére, az említett vádlottakkal szemben további egy rendbeli rongálás büntetnének megállapítására, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt. Előterjesztést tett a büntető törvény

hatálya kérdésében is.

Azl.r., valamint a II.r. vádlott és védője, továbbá a III.r. vádlott enyhítés végett, a III.r. vádlott védője részben felmentés, részben enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést.

A IV.r. vádlott védője írásban benyújtott beadványában, valamint a nyilvános ülésen tartott perbeszédében is az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte. A többi vádlott védői a nyilvános ülésen tartott perbeszédükben jogorvoslati kérelmükkel azonos tartalommal szólaltak fel; vitatták továbbá a zálogtárgyak eltulajdonításával összefüggésben védenekik terhére megállapított önálló lopás büntettségében való bűnösség kimondását, illetve a fellebbviteli főügyész által indítványozott rongálás büntettségének a vádlottak terhére történő értékelését.

A másodfokú bíróság a lopás büntette rendbeliségének módosítására irányuló indítványt megalapozottnak, egyebekben a fellebbezéseket alaptalannak találta. Az ítélet tábla a jogorvoslattal megtámadott határozatot a Be.348.§ (1) bekezdés értelmében a megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül.

Mindenekelőtt arra szükséges utalni, hogy a másodfokú bíróság nem osztotta a IV.r. vádlott védőjének eljárási szabálysértésre, ennek következtében az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére vonatkozó jogi érvelését. A védő azt kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság indokolatlanul egyesítette a IV.r. vádlottal szemben megindult büntetőeljárást a lopás elkövetésével vádolt többi terhelt büntetőügyével. Sérelmezte, hogy az ügyek egyesítése miatt a IV.r. vádlott az ügyben több eljárásjogi pozícióban, sértett-tanúként és vádlottként is szerepelt, ami álláspontja szerint eljárási szabálysértést merített ki.

A IV.r. vádlott vegyes eljárásjogi pozícióját az elsőfokú bíróság is felismerte, a megfelelő figyelmeztetések után az őt megillető jogosítványoknak megfelelően hallgatta ki vádlottként. A másodfokú bíróság álláspontja szerint nem sértett eljárásjogi szabályt az elsőfokú bíróság az ügyek egyesítésekor. Büntetőeljárásokban az ilyen vegyes pozíció szokványosnak tekinthető. A testi épség elleni ügyekben - több terhelt esetében az egymás sérelmére elkövetés esetén - gyakran előfordul. Az I.r., II.r., továbbá III.r. vádlottak által a IV.r. vádlott vezette gazdasági társaság sérelmére elkövetett cselekménynek és a IV.r. vádlott terhére rótt sikkasztás egy eljárásban való elbírálása ezért nem kifogásolható. Hangsúlyozni szükséges azt is, hogy a bírósági eljárásban a "kft1-t, mint sértettet már nem a IV.rendű vádlott, hanem házastársa képviselte.

A másodfokú bíróság a felülbírálat keretében megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok betartásával folytatta le a bizonyítási eljárást. Ennek során felderítette és megvizsgálta a tényállás megállapításához szükséges bizonyítékokat, azok részletes és a logika szabályainak is megfelelő értékelésével adott számot ténymegállapításairól.

A megállapított tényállás túlnyomórészt mentes volt a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, az - figyelemmel a Be.352.§ (1) bekezdésének a) pontjára - az iratok tartalma alapján mindössze kisebb mértékű kiegészítésre szorult:

Az I.r. vádlottat az elsőfokú ítéletben rögzített elítélésén túlmenően a Sátoraljaújhelyi Járásbíróság a 2013. május 13-án kihirdetett B.162/2013/3. számú ítéletével, valamint a Miskolci Törvényszék a 2013. szeptember 30-án kihirdetett 14.Bf.985/2013/6. számú ítéletével mint különös visszaesőt több rendbeli lopás bűntette miatt 4 év 6 hónap börtönre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte. A jogerős ítélettel kiszabott szabadságvesztést 2013. október 9. napján foganatba vették.

Az ékszerüzlet sérelmére készülő bűncselekményről I.r., II.r., valamint III.r. vádlottak mindegyike tudott, annak elkövetési körülményeivel valamennyien tisztában voltak.

A **kft1** sértettnek okozott kár összege helyesen 112.332.073 forint, amelyből 54.054.373 forint megtérült, nem térült meg 58.277.700 forint.

Az első fokú ítélet 7. oldalának utolsó bekezdésében szereplő **Kft1.** helyesen **. Kft.1**

A **magánfél2** polgári jogi igényének alapjára nézve tett elsőfokú megállapítás is helyesbítésre szorult; az említett magánfél polgári jogi igénye nem a lefoglalt, a takarékszövetkezetnek visszaadott és a IV.r. vádlottól lefoglalt zálogtárgyak értékéhez igazodott (első fokú ítélet 19. oldal első bekezdése), hanem helyesen a takarékszövetkezet által nyújtott, a zálogtárgyak értékének megfelelő hitel összegéhez.

A fenti kiegészítésekkel, illetve helyesbítésekkel az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás mentessé vált a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, az tehát a Be.351.§ (1) bekezdése alapján irányadó volt a fellebbezési eljárásban is.

Az eljárás tárgyát képező cselekmény egyik sajátosságaként azt kell kiemelni, hogy a lopás két elkövetőjét - az I.r. és II.r. vádlottat - a cselekmény befejezését követően nagyon rövid idő elteltével a helyszín közelében elfogták. Csak a III.r. vádlottnak sikerült a rendőrség elől elmenekülnie. A kézre kerített tetteseknél ekkor nemcsak a magukkal vitt ékszerek egy részét, valamint a készpénzt találták meg, hanem az elkövetéshez eszközül használt különböző szerszámokat is. Az I.r. vádlott ruházatából még a cselekmény napján előkerült a pinceaajtó kulcsa is, aminek segítségével rövid időn belül ismertté vált az addig ismeretlen elkövetési helyszín, és a betörés végrehajtásának módja. Ezek a tényezők meghatározó jelentőséggel bírtak a bizonyítási eljárás során, és határt szabtak a vádlottak védekezésének is.

A vádlottak előadásának ellentmondásos részét mindössze a cselekmény kitervelőjének, szervezőjének és vezetőjének személyét érintő kérdés jelentette. A vádlottak mindegyike igyekezett saját szerepét bagatelizálni, társai szerepének

nagyobb jelentőséget tulajdonítani. Az elsőfokú bíróság a vádlottak előadásának, valamint az egyéb bizonyítékoknak a mérlegelésével állapította meg a cselekmény kezdeményezőjének, szervezőjének és vezetőjének személyét. A bizonyítékok értékelése megfelel a logika szabályainak, ezért a tényállás mikénti megállapítását támadó védelmi fellebbezéseket nem látta megalapozottnak a másodfokú bíróság.

A bűncselekmény elkövetése komoly felkészülést, tervező, előkészítő tevékenységet igényelt. A helyszín kiválasztásán túl elengedhetetlen volt az ékszerüzlet trezorszobájához vezető járat, a kiásandó alagút centiméter pontosságú megtervezése. Ehhez nélkülözhetetlen volt a helyszín szakszerű felmérése. Ezt követően a végrehajtáshoz is számos eszköz beszerzésére volt szükség. Az előkészületi munkálatok időszükséglete több napra tehető. Összefoglalóan megállapítható tehát, hogy a bűncselekmény hosszas tervezést, szervezést, előkészítést feltételezett, amelyben I.r. és II.r. vádlott tevékenyen részt vett, de arról III.r. vádlottnak is tudnia kellett. Nem fogadható el ezért a vádlottaknak az a védekezése, hogy mindössze az elkövetés alatt szembesültek a bűncselekmény helyszínével, az elkövetés módjával, részleteivel. Ezekre az indokokra figyelemmel a másodfokú bíróság nem tulajdonított kiemelt jelentőséget a cselekmény kezdeményezése, kitervelése, megszervezése során játszott vezető szerepnek, és ennek megfelelően módosította a tényállást.

A vádlottak előadásából is kitűnt a bűncselekmény végrehajtása során a szerepek megosztása. Így a vádlottak egyező módon állították, hogy az alagút kiásása, a vasrácszatát átvágása, az ékszerek trezorból való kiemelése és táskákba helyezése melyik vádlott személyéhez kapcsolódott. Nyilatkozatot tettek az első alkalommal elvitt ékszer mennyiségére is, mindössze annak sorsa nem volt nyomon követhető.

A másodfokú bíróság a fellebbviteli főügyésznek, valamint a III.r. vádlott védőjének az elvitt ékszerek érték meghatározására vonatkozó bizonyítási indítványával nem értett egyet. Az ékszerek kiskereskedelmi forgalmi értékének újbóli megállapítása komoly, a másodfokú eljárás kereteit meghaladó bizonyítás lefolytatását igényelte volna. Ennek nyomós indokát a másodfokú bíróság nem látta az alábbi érvek miatt:

Az elsőfokú bíróság a sértett ékszerüzlet és zálogház számlái, leltárkimutatásai, nyilvántartásai, valamint a sértett és alkalmazottai előadása alapján állapította meg a kiskereskedelmi forgalmi árral megegyező elkövetési értéket. A nyomozó hatóság az eltulajdonított ékszerek egy részét, nevezetesen a második alkalommal elvitt összes ékszert lefoglalta és kiadta a Kft1. sértett részére. Hasonlóképpen már a nyomozás során kiadta a magánfélnek a lefoglalással érintett zálogtárgyként kezelt ékszereket. A sértettnek visszajuttatott ékszerek sorsa a kiadás óta eltelt közel két évi időmúlás miatt nem ismert, az esetleges értékesítés folytán azok nem lelhetők fel, tehát értékük tételes vizsgálatát sem lehetett volna elrendelni. A bűncselekmény során az első alkalommal elvitt és elő nem került 4600 gramm aranyékszer értékének megállapítása csak becsléssel, a már korábban figyelembe vett dokumentumok alapján lenne elvégezhető.

A másodfokú bíróság a kifejtettek miatt nem értett egyet az ügyben további szakértői vélemény beszerzésére vonatkozó indítvánnyal. Az ékszerek értékének ismételt meghatározása szükségtelen, a törvényszék által elfogadottnál pontosabb kárérték megállapítására az eljárás jelenlegi szakaszában már nincs mód. Az elsőfokú bíróságnak e körben tett ténymegállapításai megalapozottak, maradéktalanul elfogadhatók.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a logikus érvekkel ellentétes az a védői állásfoglalás, hogy az eldobott táskák őrizetlenül hagyása akár a helyszínen, akár a rendőrkapitányságon a kár összegét befolyásolta volna. Nem merült fel ugyanis arra utaló adat, hogy a csomagokból bármilyen tárgy eltűnt. Ezen túlmenően a vádlottak menekülése során elhagyott aranyékszereket tartalmazó táskát a rendőrök azonnal megtalálták, a rendőrkapitányságra vitték, ahol folyamatosan több ember őrizetében volt. Az bizonyosan állítható, hogy az I.r. , II.r. és III.r. vádlottak terhére megállapított vagyon elleni bűncselekmény elkövetési értékét csak az változtathatta volna meg a terhükre, ha az eltulajdonított aranyékszereket tartalmazó csomagba valaki további tárgyakat helyez el. Azon túl, hogy erre perbeli adat nem merült fel, ez a feltételezés olyan mértékben életszerűtlen, hogy külön indokolása sem szükséges.

A másodfokú bíróság a lopással okozott kár összegét - az elsőfokú bíróság által vétett összeadási hibát is korrigálva - a 112.332.073 forintra helyesbítette.

Az ítéletábra mindenben osztotta az elsőfokú bíróságnak a IV.r. vádlott védekezésével összefüggésben előadott érvelését. A IV.r. vádlott - amellet, hogy a terhére rótt bűncselekmények elkövetését elismerte - az eljárás során többféle nyilatkozatot terjesztett elő a bank1 széfjében lefoglalt készpénz és ékszer tulajdonjoga vonatkozásában. Az elsőfokú bíróság kellő indokát adta annak, hogy a tárgyaláson módosított vallomását miért vetette el, és miért állapította meg, hogy a széfből előkerült pénz a IV.r. vádlott érdekeltségi körébe tartozó gazdasági társaság tulajdonát képezi, és nem az apósa által rábízott pénzt őrizte.

A helyesen megállapított és kiegészített tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen következtetett valamennyi vádlott büntetőjogi felelősségére.

A másodfokú bíróság a 2013. évi július hó 1. napjával hatályba lépett 2012. évi C. törvényre (Btk.) figyelemmel vizsgálta az időbeli hatály kérdését. E tárgykörben azt kellett eldönteni, hogy a vádlottak cselekményének kedvezőbb elbírálását az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvény (régí Btk.) vagy a Btk. biztosítja-e. A szóba jöhető rendelkezések áttekintése és egybevetése után a következőket lehetett megállapítani.

A lopás büntetése minősítésének később ismertetett módosítására figyelemmel I.r., II.r. és III.r. vádlott vonatkozásában a büntetési tételkeret öttől tíz évig terjedő szabadságvesztésre változott. A tételkeret felső határa a különös visszaeső I.r. és III.r. vádlott vonatkozásában felével, 15 évre emelkedett mind az 1978. évi IV. törvény 97.§ (1) bekezdése, mind a Btk.89.§ (1) bekezdése alapján. A középértékes büntetéskiszabás szabálya az elkövetéskori és az elbíráláskori törvény szerint is irányadó volt. Megállapítható tehát, hogy az I.r. és III.r. vádlott esetében az elbíráláskor hatályos jogszabály nem tesz lehetővé kedvezőbb elbírálást, ezért a Btk.2.§-ára figyelemmel a fő szabályként, az elkövetéskor hatályos törvényi előírásokat kellett esetükben alkalmazni.

Ugyanez a helyzet állt fenn a IV.r. vádlott esetében is; mind a halmazati büntetés tételkerete, mind a középértékes büntetéskiszabás elve alapján az elkövetéskor hatályos szabályok szerint kellett vele szemben is eljárni.

A II.r. vádlott vonatkozásában a büntetési tételkeret mind az 1978. évi IV. törvény, mind a Btk. alapján öttől tíz évig terjedő szabadságvesztés volt. A feltételes szabadságra bocsátás szabályai azonban eltérőek. Az 1978. évi IV. törvény 47.§ (2) bekezdésének II. fordulója alapján feltételes szabadságra bocsátás legkorábban a büntetés legalább háromnegyed része, a Btk.38.§ (2) bekezdése alapján a büntetés kétharmad része után lehetséges. E törvényi rendelkezések összevetését követően az állapítható meg, hogy a II.r. vádlott esetében a Btk. szabályai kedvezőbbek a feltételes szabadságra bocsátás korábbi időpontjára figyelemmel, ezért az ő vonatkozásában a 4/2013. BK vélemény alapján az elbíráláskor hatályos büntető jogszabályokat kell alkalmazni.

A vádlottak cselekményei közül másodfokú bíróság a lopást megvalósító cselekmény halmazatkénti értékelésével nem értett egyet.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az eltulajdonított zálogtárgyak tulajdonosa nem azonos az eltulajdonított ékszerek tulajdonosával, ennek megfelelően különböztette meg a sértettet; az elvitt zálogtárgyak esetében a a magánfél1-et, míg az ékszerek esetében a **kft1**-t tekintette sértettnek. Ez a jogi állásfoglalás az alábbiak miatt téves.

Az elsőfokú bíróság helyesen rögzítette, hogy a **kft1** a zálogszerződések alapján nem szerzett tulajdonjogot a nála elhelyezett zálogtárgyakon, azok továbbra is a zálogba adó személyek tulajdonában maradtak. A kft1. mint bizományos kezelte a magánfél1 pénzét. A Ptk.463.§ (1) bekezdése szerint a letéteményes a dolgot a szerződésben meghatározott módon köteles őrizni. A letéti felelősség szabályai szerint a letéteményes viseli egyéb károk mellett a bűncselekményből eredő károkat is.

A zálogszerződések és a felelős őrzés szabályai szerint a zálogházat üzemeltető **kft1**-nek állt fenn kártalanítási kötelezettsége mind a magánfél1, mind a zálogba tevők felé. A zálogba adott ékszerek vonatkozásában tehát a zálogház felelős

vagyonkezelő volt, amely alapján a zálogjegyek birtokosai, valamint a magánfél felé helytállási kötelezettsége állt fenn. E kötelezettsége miatt az eltulajdonított zálogtárgyak esetében a bűncselekmény sértettjének a **kft1**-t kellett tekinteni.

A fentihez hasonló álláspontot fogalmazott meg a Szegedi Ítéltábla Bf.II.461/2012. számú ügyében. Valamint hasonló érveket tartalmaz a BH1987.428. számon közzétett eseti döntés, mely szerint a posta, mint vagyonkezelő vagyonkezelő által bármely jogcímen kezelt pénzösszegre elkövetett vagyon elleni bűncselekménynek a posta, illetőleg az adott postaigazgatóság a sértettje. A bűncselekmény így attól függetlenül egy rendbelinek minősül, hogy az elkövetéssel érintett pénzösszeg a polgári jog szabályai szerint több más személy tulajdonában áll. A tulajdonosok felé ugyanis a vagyonkezelő felelősséggel tartozik. (HVG ORAC Kiadó Magyar Büntetőjog. Kommentár a gyakorlat számára 2. kötet 42. pótlás 746/15. oldal.) Mivel a zálogtárgyak esetében a sértett személye nem különült el az egyéb ékszerek sértettjétől, így a teljes lopási kár vonatkozásában azt kellett megállapítani, hogy a sértett a **kft1** volt.

A vagyon elleni cselekmény minősítésének módosítása folytán e cselekmény I.r. és III.r. vádlott esetében 2 rb. helyett 1 rb., az 1978. évi IV. törvény 316.§ (1) bekezdésébe ütköző, a (2) bekezdés d) pontja szerint minősülő és a (7) bekezdés b) pontja szerint büntetendő lopás büntettének, míg a II.r. vádlott esetében a Btk.370.§ (1) bekezdésébe ütköző, a (2) bekezdés bc) pontja szerint minősülő és a (6) bekezdés b) pontja szerint büntetendő lopás büntettének minősül.

A másodfokú bíróság nem értett egyet a fellebbviteli főügyészségnek a nyilvános ülésen kifejtett érveivel a rongálás büntettének önálló, a lopástól elkülönülő megállapítása kérdésében.

A lopás minősítő körülményeként meghatározott dolog elleni erőszak mindig kisebb vagy nagyobb állagsérelemmel jár. A több évtizede következetes ítélkezési gyakorlat szerint, az így okozott rongálás halmazatban történő megállapítására általában nem kerülhet sor, mert az ugyanazon magatartás kétszeres értékelésére vezetne. A lopás és rongálás halmazatban történő megállapításának csak akkor van helye, ha a dolog elleni erőszakkal okozott kár többszöröse az eltulajdonított vagy eltulajdonítani szándékolt értéknek, s a halmazat megállapítása folytán a cselekmény nem esik enyhébb büntetési tétel alá (BH1987.224.).

Az eljárás tárgyát képező esetben az elkövetők alagútásás és falbontás módszerével jutottak az ékszerek őrzési helyéhez, a trezorszobához, ezzel a magatartással 287.604 forint kárt idéztek elő. Ez a kárérték a több mint 100 millió forint összegre megvalósított lopási kárhoz képest nem mutatott olyan aránytalanságot, ami a rongálás önálló értékelését eredményezhette volna. A végrehajtásnak ez a módja a másodfokú bíróság álláspontja szerint a lopás minősítő körülményének, a dolog elleni erőszaknak a részét képezte, abba beleolvadt, ennek a magatartásnak önálló bűncselekményként való megfogalmazására ezért nincs mód. Nem változtat ezen az a körülmény sem, hogy

a rongálás sértettje nem azonos a lopás sértettjével.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket túlnyomórészt helyesen tárta fel, azok csak kisebb helyesbítést, illetve kiegészítést igényeltek.

További súlyosító körülmény volt I.r., valamint a III.r. vádlott vonatkozásban a különös visszaesői minőségen túli büntetetttség. A másodfokú bíróság a vádlottak beismerő vallomását, valamint a kár megtérülését mindössze kisebb mértékű enyhítő körülménynek tekintette a tettenérésre figyelemmel.

A IV.r. vádlott esetében nyomatékos enyhítő körülményként értékelte azt, hogy az általa okozott kár teljes megtérülése biztosított, hiszen a tőle lefoglalt készpénz maradéktalan fedezetet nyújt a kár megtérítésére.

Az állandóan követett bírói gyakorlat szerint a III.r. vádlott esetében a kár megtérítésére való törekvés nem értékelhető enyhítő körülményként. Nem tisztázott, ugyanis hogy a III.r. vádlott milyen összeget helyezett ügyvédi letétbe, így a kár megtérítésének mértéke sem ismert. Ezért ez a körülmény a III.r. vádlott javára szolgáló enyhítő körülményként nem volt figyelembe vehető.

Az I.r., valamint a III.r. vádlottal szemben a büntetési tétel középértékére (tíz év) is figyelemmel az öttől tizenöt éves tételkereten belül kiszabott 7 év 6 hónap szabadságvesztést eltúlzottnak nem lehetett tekinteni. A megállapított szabadságvesztés az alsó határt kevéssel haladta meg, így figyelemmel az 1978. évi IV. törvény 37.§-ában írt büntetési célokra e büntetés számottevő enyhítésére a másodfokú bíróság a megváltoztatott minősítés ellenére sem látott törvényes lehetőséget.

A II.r. vádlott esetében megállapított 5 év szabadságvesztés azonos a törvényi minimummal. A büntetés enyhítésére kizárólag enyhítő szakasz alkalmazásával nyílt volna lehetőség, ennek indokoltsága azonban a másodfokú bíróság álláspontja szerint nem állt fenn. A II.r. vádlott esetében nincs olyan további, a büntetés kiszabása során figyelembe nem vett körülmény, amely a Btk.82.§ (1) és (2) bekezdés alkalmazását indokolná.

Az I.r., II.r., valamint a III.r. vádlottak esetében ezért az enyhítést célzó fellebbezések nem voltak alaposak.

A IV.r. vádlott vonatkozásában a kár hiánytalan megtérülésének biztosítékára, illetve a csalásos cselekmény távoli kísérleti szakaszára figyelemmel a másodfokú bíróság úgy látta, hogy az 1978. évi IV. törvény 37.§-ában írt büntetési célok a szabadságvesztés végrehajtása nélkül is elérhetőek. A IV.r. vádlott esetében a szankció meghatározásakor nem lehet figyelmen kívül hagyni azt a körülményt, hogy az ő és családja által működtetett ékszerüzlet a cselekmény elsődleges sértettje. Ezért sem a büntetés súlyosítására, sem a felfüggesztés mellőzésére nem

látott indokot. Ugyanakkor a IV.r. vádlott javára a védő által indítványozott előzetes mentesítés alkalmazását sem találta indokoltnak.

A lopással megvalósított cselekmények rendbeliségének módosulása folytán az I.r., II.r. III.r. vádlottak esetében a másodfokú bíróság mellőzte a halmazati büntetésre történő utalást. Egyben megállapította, hogy a II.r. vádlott a Btk.38.§ (2) bekezdés a) pontja alapján legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A másodfokú bíróság megváltoztatta a magánfél1 javára megítélt polgári jogi igény összegét. Az elsőfokú bíróság által megítélt összegből, a 49.909.800 forintból ugyanis le kellett vonni a vádlottaktól lefoglalt és a sértettnek kiadott ékszerek 3.230.178 forintot képviselő értékét.

Módosításra szorult a bűnügyi költség összege is. Megállapítható volt, hogy a DNS szakértő kirendelésére és véleményének beszerzésére indokolatlanul, olyan időpontban került sor, amikor a vádlottak közül a II.r. vádlott az ügyben már feltáró jellegű beismerő vallomást tett, nyilatkozott társairól is. Így ennek a költségnek a viselésére az I.r., II.r. és III.r. vádlott nem kötelezhető. A másodfokú bíróság ezért a terhükre megállapított egyetemleges bűnügyi költséget a DNS vizsgálat 1.098.677 forintot kitevő összegével csökkentette.

Az elsőfokú bíróság a magánfél2-nek megítélt kártérítés után fizetendő illeték összegéről és annak viseléséről nem határozott; a másodfokú bíróság ezt a rendelkezést az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 42.§ (1) bekezdésének a) pontja alapján megállapította. A mérsékelt illetékre vonatkozó szabály az Itv.58.§ (1) bekezdésének c) pontján alapul.

A kifejtettekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének a lopásos cselekmény minősítését, a magánfél1 részére megítélt polgári jogi igény összegét, az illeték viselését és az egyetemleges bűnügyi költség összegét érintő részében a Be.372.§ (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit a Be.371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az ítélőtábla az 1978. évi IV. törvény 99.§ (1) bekezdése, illetve a Btk. 92.§ (1) bekezdése alapján rendelkezett a vádlottak által előzetes fogvatartásban töltött idő továbbmenő beszámításáról.

A másodfokú bíróság felhívta az elsőfokú bíróságot az I.r. vádlott vonatkozásában az összbüntetési eljárás iránti intézkedés megtételére.

P é c s, 2013. december 10.

Dr.Tóth Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr.Halász Etelka s.k. előadó bíró, Dr.Túri Tamás s.k. bíró

A Zalaegerszegi Törvényszék 3.B.22/2012/53. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.III.339/2013/17. számú ítélete folytán - az abban írt változtatással - valamennyi vádlott vonatkozásában 2013. december 10. napján jogerőre emelkedett és a felfüggesztett szabadságvesztés kivételével végrehajthatóvá vált.

.Tóth Sándor s.k.
a tanács elnöke